

УДК 343.132(477)

**О. О. Юхно**

### **ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧИХ ТА ІНШИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ**

*Проаналізовано взаємодію слідчих, оперативних та інших підрозділів органів внутрішніх справ під час розслідування злочинів та завдання, які необхідно вирішувати, виходячи із змін, внесених до окремих статей та в цілому у досудове слідство новим Кримінальним процесуальним кодексом України.*

Хоча проблема удосконалення взаємодії між слідчими та іншими підрозділами, як органів внутрішніх справ, так і інших правоохоронних органів та судів під час розслідування кримінальних справ давно на часі, вона на сьогодні ще далека від розв'язання. Ця проблема стає ще більш актуальною, адже пов'язані з нею питання ще більше вимагатимуть нового вирішення у зв'язку з прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України, в якому запроваджується багато новел, до цього часу невідомих або не уточнених у чинному КПК.

Відносно поняття «взаємодія» проведено чимало досліджень. У філософії поняття «взаємодія» розглядається як категорія-принцип, яка відображає процеси впливу різних об'єктів один на одного, їх взаємну зумовленість, зміни стану, а також породження одного об'єкта іншим. Взаємодія передбачає існування і структурну організацію (координацію) будь-якої матеріальної системи. Ці ознаки

© Юхно О. О., 2012

стосуються також і побудови будь-яких взаємодіючих суб'єктів, в основному суб'єктів процесуальної та оперативно-розшукової діяльності (розслідування нерозкритих злочинів, оперативне супроводження ходу розслідування кримінальної справи та її розгляду в суді, розшук осіб, що ухиляються від слідства тощо), що найбільше зустрічається у практичній діяльності слідчих підрозділів.

Взаємодія чи організація взаємодії, як стверджує І. М. Жильський, – це не механічна, а цілісна сукупність, яка має основну, не властиву окремим елементам, якість, необхідну для досягнення загальної мети [1, с. 18]. Дещо по-іншому визначає взаємодію І. Ф. Герасимов. На його думку, під взаємодією органів, покликаних протидіяти злочинності, треба розуміти такий взаємозв'язок у діяльності цих органів, який забезпечує розумне поєднання і найбільш ефективне використання повноважень, методів і засобів, властивих кожному із взаємодіючих органів, спрямований на запобігання, розкриття і розслідування злочинів [2, с. 106], що ми підтримуємо.

У військовій термінології суть принципу взаємодії розглядається як спільні за метою, завданням, місцем, часом і способом здійснення дії для досягнення мети операції. Характерно, що у військових науках принцип взаємодії трактується як об'єднання в одне ціле процесів планування, прийняття рішення і ведення військових дій.

З точки зору соціального управління, а також кібернетики, взаємодія – це одна із форм спрямованого впливу для досягнення конкретної мети, а також процесу обміну інформацією.

У кримінальному процесі законодавчо закріпленого визначення поняття взаємодії поки що не існує. У той же час в оперативно-розшуковій діяльності термін «взаємодія» без дефініції використовується в законах України «Про оперативно-розшукову діяльність» (ст. 4, п. 4 ст. 7), «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» (розділ V). У науці кримінального процесу, криміналістиці, оперативно-розшуковій діяльності взаємодія слідчого і оперативного працівника формулюється як погоджені щодо мети, місця і часу спільні процесуальні та оперативно-розшукові дії (заходи). Тому останній термін і власне поняття «взаємодія» відрізняються від таких близьких до них за змістом понять, як «взаємозв'язок», «узгоджені дії», «координація», «сприяння», «надання допомоги» тощо, зміст яких варіюється у відповідних правових нормах або випливає з їх змісту [3, с. 157].

Проте, реалізація принципу взаємодії протягом багатьох років залишається гострою та у деяких питаннях не вирішеною проблемою, особливо тих, що торкаються взаємодії під час розслідування кримінальних справ і розкриття злочинів. Рівень практичної взаємодії слідчих, оперативних та інших підрозділів ОВС між собою та іншими суб'єктами правоохоронної діяльності постійно зазнає критики в нормативних актах МВС України, на засіданнях колегій, оперативних нарадах тощо. Причин цьому, на нашу думку, декілька.

По-перше, недосконалість теоретичних розробок проблеми взаємодії. Більшість авторів розглядають взаємодію не як принципи-норми, вихідні положення кримінально-процесуальної, оперативно-розшукової та іншої службової діяльності зокрема ОВС, а на рівні конкретних взаємодіючих суб'єктів, наприклад, «слідчий» (підрозділ) – «працівник оперативного підрозділу»; «слідчий» – «підрозділ кримінальної міліції – оперативно-режимний підрозділ пенітенціарної установи» тощо. А це призводить до того, що слідчий або оперативний працівник не бажають або не можуть активно взаємодіяти. У слідчого – десятки нерозслідуваних справ, а в оперативного працівника (підрозділу) стільки ж чи й більше нерозкритих злочинів та об'єктів і напрямів оперативного обслуговування, незважаючи на сім чинних наказів МВС України (№ 701 від 18.10.1993, № 682 від 30.08.1999, № 777 від 07.09.2005, № 460 від 03.12.2007, № 137 від 27.03.2009, № 456 від 24.09.2010, № 336 від 15.06.2011), що регулюють питання взаємодії та зобов'язують до постійного підвищення її ефективності у розслідуванні, розкритті та запобіганні злочинам. На нашу думку, апарату МВС України доцільно об'єднати їх в єдиний наказ, що спростить використання у правозастосовній діяльності. У практиці роботи МВС України такий досвід є, коли з понад двох тисяч наказів МВС экс-міністр внутрішніх справ М. Білоконь залишив трохи більше 200, об'єднавши попередні по напрямках оперативно-розшукової діяльності та відмінивши ті, що дублюють певні види діяльності в ОВС.

У підсумку, на нашу думку, на рівні конкретних суб'єктів взаємодія принципу взаємодії не відображає комплексного характеру протидії злочинності. Адже на сучасному етапі правоохоронні органи вже практично втратили попередній досвід і можливості взаємодії з громадськістю, добровільними народними дружинами, пошататними працівниками міліції, хоча робота в цьому напрямку дещо поновлюється, набуває сучасних форм, але є недосконалою.

По-друге, сучасна криміногенна обстановка в країні потребує від взаємодіючих суб'єктів нових підходів до тісної співпраці під час розслідування й розкриття злочинів в умовах протистояння зі злочинним середовищем, наявності корумпованих зв'язків, поширення міжрегіональної та міждержавної злочинної діяльності, посилення кримінального тиску на слідчих та суддів, на суспільство, політикум, правоохоронні органи тощо.

По-третє, спостерігається розпорошення слідчих та оперативних підрозділів серед правоохоронних органів, відсутній єдиний координаційний центр слідчої та оперативно-розшукової роботи.

По-четверте, організація взаємодії в системі ОВС поки що є надто громіздкою. Численні ланки центрального (МВС) і регіонального управління (ГУМВС-УМВС) дублюють одна одну, від працівників міськрайлінорганів вимагають сотні довідок, інформація по яких зберігається у звітних документах різних видів. У свою чергу, від МВС керівні органи держави додатково вимагають виконання

функцій і завдань, які законодавчо не закріплені за його працівниками та не відповідають конституційним обов'язкам.

Усе це вимагає здійснення низки організаційних і законодавчих заходів щодо чіткого розмежування і забезпечення раціонального співвідношення функцій міністерства і підпорядкованих йому органів (підрозділів), налагодження єдності та управління системою. У зв'язку з цим нове керівництво Міністерства слушно зазначає, що необхідно здійснювати невідкладні заходи щодо радикального реформування органів внутрішніх справ, особливо їх низової ланки, забезпечити їх перетворення на правоохоронне відомство європейського рівня, діяльність якого ґрунтується на підтримці громадськості [4, с. 2], що ми підтримуємо.

У спеціальній літературі серед науковців і практичних працівників також немає однозначного тлумачення принципів взаємодії слідчих підрозділів з іншими суб'єктами правоохоронної діяльності. Проведене вченими Луганського університету внутрішніх справ спеціальне дослідження щодо проблеми взаємодії засвідчило, що перша група опитуваних до взаємодії зараховує будь-які службові контакти (29 %); друга розглядає взаємодію на рівні ОРД і досудових стадій кримінального процесу (47 %); третя вважає, що взаємодія повинна бути тільки в системі слідчих і оперативних підрозділів на регіональному, державному або міждержавному рівнях (20 %) [5, с. 34–36], що підтверджує актуальність порушених у статті проблем.

Категорія «взаємодія», на відміну від, наприклад, «взаємозв'язку» використовується для підкреслення того, що підрозділи досудового слідства, оперативні та інші підрозділи мають не пасивний зв'язок між собою, а по-різному, але активно взаємодіють у різносторонніх відносинах під час вирішення спільних завдань [6, с. 135–136]. Така взаємодія досудового слідства і оперативних підрозділів щодо використання матеріалів ОРД у кримінальному процесі здійснюється, як правило, через їх суб'єктів, зокрема органи дізнання, уповноважені на здійснення оперативно-розшукових і кримінально-процесуальних функцій (ст. 103–104 КПК України) та досудового слідства (ст. 102 КПК України). Під час розслідування і розкриття злочинів працівникам слідчих та оперативних підрозділів необхідно взаємодіяти з багатьма державними підприємствами, установами, організаціями, з громадськими організаціями, засобами масової інформації тощо. Але як свідчить згадане вище луганське дослідження, працівники оперативних служб, котрі виступають у кримінальному процесі як дізнавачі, ще недостатньо виконують обов'язки щодо забезпечення запобіжної діяльності на цій процесуальній стадії, по якій цей показник складає лише 47 %. Особливо це стосується застосування у практичній діяльності ст. 23<sup>1</sup> чинного поки що КПК України органами дізнання, що складає всього 8 % виконання таких обов'язків. Більшість оперативних працівників помилково вважають, що запобіжна діяльність – це

здебільшого прерогатива працівників слідчих підрозділів. На жаль, така ж помилкова позиція спостерігається і в більшості керівників оперативних підрозділів.

На наш погляд, на підставі викладеного доцільно внести доповнення до нормативних актів, які регламентують діяльність оперативних підрозділів ОВС (а також тих відомств, яким надано право проводити ОРД), які б уточнювали і конкретизували цей обов'язок оперативних підрозділів згідно з чинним законодавством щодо запобіжної діяльності та припинення злочинів. Такі доповнення стосуються і оформлення звітно-реєстраційних документів оперативних підрозділів про проведення запобіжних заходів та їх результати щодо припинення злочинних діянь і намірів. Незважаючи на заперечення деяких практичних працівників, вважаємо, що такі заходи і пропозиції дали б можливість більш повно і об'єктивно відображати фактично проведену оперативними підрозділами запобіжну роботу, яка на сьогодні здебільшого майже не обліковується, а головне – будуть відображені досягнуті позитивні результати за відповідний період. Це пов'язано ще й з тим, що у новому проекті КПК України більш чітко, ніж у чинному КПК, встановлені вимоги щодо обов'язків з проведення запобіжної діяльності під час розслідування кримінальних справ (зокрема, у ст. 15, 43, 193, 220, 246, 265–267 проекту КПК), що є важливими новелами.

Значну роль у розслідуванні кримінальних справ в ОВС відіграє взаємодія слідчих з оперативними підрозділами. Така взаємодія – це заснована на законі співпраця непідпорядкованих один одному суб'єктів, у рамках якої вони діють узгоджено, доцільно поєднуючи застосовувані ними засоби і способи з метою розслідування, запобігання, припинення і розкриття злочинів, розшуку обвинувачених, притягнення до кримінальної відповідальності винних і забезпечення відшкодування збитків, заподіяних злочинами [7, с. 8–12], що ми підтримуємо. На думку інших вчених, взаємодія розглядається більш вузько і полягає в об'єднанні сил і засобів слідчих, оперативних та інших підрозділів ОВС, правильному використанні й раціональному поєднанні методів і способів, які застосовуються цими суб'єктами для досягнення найбільш ефективних результатів у виконанні завдань щодо розслідування і розкриття злочинів [8, с. 10–11]. Під такою взаємодією слід розуміти необхідний заснований на законі та відомчих нормативних актах координований за перспективними й проміжними цілями напрям діяльності адміністративно незалежних органів слідства та дізнання, який спрямовується слідчим чи прокурором і здійснюється у формі правових відносин при комплексному поєднанні та ефективному використанні повноважень, форм і методів, властивих кожному з них. Будучи процесуально й тактично правильно організованою, така спільна діяльність дозволяє об'єднати й більш ефективно використовувати кримінально-процесуальні та оперативно-розшукові можливості цих

органів для досягнення як спільної мети щодо розслідування злочинів, їх розкриття, запобігання й вирішення завдань кримінального процесу та ОРД.

Порівняльний аналіз змісту зазначених норм дає підстави для висновку, що кримінальний процес і ОРД мають спеціальний об'єкт – установлення незаконного посягання на суспільні відносини, які охороняються законом про кримінальну відповідальність України (установлення наявності чи відсутності кримінально-правових відносин), що підтверджує їх зв'язок, проте об'єкти кримінального процесу і ОРД повністю між собою не збігаються, що свідчить про їх відмінність. ОРД за своїм призначенням спрямована лише на забезпечення функціонування кримінального процесу і здійснення запобіжно-профілактичної функції щодо злочинності. Відповідно до ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативні підрозділи зобов'язані здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами з метою швидкого і повного розкриття злочинів, їх запобігання й викриття винних. В ОРД під взаємодією розуміється комплекс спільних або узгоджених за часом, місцем і діями дій кількох оперативних підрозділів з вирішення певних завдань запобігання і боротьби зі злочинністю спільними зусиллями.

Для взаємодії потрібні: узгодженість цілей, місця і часу, відповідність вимогам закону і нормативним відомчим актам, поєднання найбільш важливих взаємодіючих суб'єктів, сил, засобів і методів. Слідчі та оперативні підрозділи діють не самі по собі, вони здатні виконувати свої завдання не ізольовано, а у взаємодії з іншими підрозділами правоохоронних органів, використовуючи їх можливості. Взаємодія слідчих і оперативних підрозділів залежить від завдань, які вони виконують, і відомчої належності. Так, наприклад, слідчі та оперативні підрозділи можуть взаємодіяти за таких умов: між собою в межах ОВС (слідчий підрозділ і карний розшук і підрозділ по боротьбі з економічною злочинністю [9, с. 37–55]); з іншими неоперативними підрозділами свого ОВС (слідчий відділ, відділ дізнання, служба дільничних інспекторів міліції, патрульно-постова служба); зі слідчими і оперативними підрозділами іншого правоохоронного відомства (карний розшук і оперативно-розшуковий підрозділ пенітенціарної установи); з неоперативними підрозділами іншого правоохоронного відомства (зі слідчим відділом прокуратури, СБУ, податкової міліції).

Форми взаємодії можуть бути різними, але вони мають відповідати ряду таких загальних вимог: усі слідчі та оперативні підрозділи мають єдину мету; кожний слідчий і оперативний підрозділ діє в межах своєї компетенції, кожний слідчий і оперативний підрозділ керується своїми відомчими нормативними актами, а працівники – функціональними обов'язками (посадовими інструкціями); взаємодія супроводжується взаємним інформуванням слідчих і оперативних підрозділів; слідчі та оперативні підрозділи проводять

взаємні інструктажі, службові наради, засідання, конференції, аналізи й підбиття підсумків. Усі підрозділи взаємодіють у межах законів і підзаконних нормативних актів.

Форми взаємодії слідчих підрозділів можуть мати локальний (місцевий) регіональний і загальнодержавний характер. Локальний (місцевий) – у межах одного міста, району, в рамках двох, трьох і більше сусідніх правоохоронних органів в інтересах вирішення слідчих завдань локального характеру. Регіональний – у межах регіону (Слобожанщина, Крим, Галичина, Донбас та ін.), декількох областей, із залученням значної кількості слідчих і оперативних підрозділів для вирішення проблем протидії злочинності регіонального масштабу (боротьби з нелегальною міграцією в прикордонних областях, боротьби з контрабандою в портових містах). Загальнодержавний – у межах держави, із залученням слідчих і оперативних підрозділів різних відомств, з постановкою спільних завдань щодо протидії правопорушенням, поширеним по всій Україні (організована злочинність, торгівля зброєю, наркобізнес, насильницькі злочини на автодорогах, незаконний автотранспортний, гральний бізнес тощо). Загальнодержавна взаємодія може організовуватись на виконання рішень вищих органів влади та управління з питань розслідування резонансних злочинів, запобігання і припинення окремих видів злочинів.

Взаємодія у сфері протидії злочинності на практиці складна й багатогранна. Крім єдиної цілі, яка є головною в організації взаємодії, необхідно враховувати і ряд інших критеріїв: характер зв'язків слідчих, оперативних та інших підрозділів між собою; строки здійснення спільних заходів; функції взаємодіючих слідчих і оперативних підрозділів; стосунк до системи органів, здійснюючих оперативно-розшукову діяльність; ступінь конспірації; етапи здійснення спільних слідчих та оперативно-розшукових заходів; суб'єкти взаємодії; форми взаємного інформаційного обміну.

Характер зв'язків слідчих, оперативних та інших підрозділів між собою може бути безпосереднім і опосередкованим. Безпосередній – це той, коли слідчі та оперативні підрозділи взаємодіють між собою безпосередньо. Наприклад, слідчі підрозділи і карного розшуку двох сусідніх ОВС взаємодіють у розкритті тяжкого злочину; підрозділи по боротьбі з економічною злочинністю взаємодіють зі слідчим відділом у розслідуванні кримінальної справи по реалізованих матеріалах ОРС та ін. Опосередковане – це коли взаємодія організована й підтримується через вищий орган, наприклад, через міське управління внутрішніх справ.

За часом спільних дій взаємодія слідчих, оперативних та інших підрозділів може бути тимчасовою, обмеженою і постійною. Тимчасова взаємодія направлена на вирішення конкретного завдання і, як правило, в інтересах одного з учасників взаємодії. Такими можуть бути спільні дії з розшуку й затримання злочинця, спільні заходи або відпрацювання за фактом виявлення викраденого

автотранспорту, відрядження для допомоги працівників одного слідчого і оперативного підрозділу іншим. Обмежена взаємодія може бути спланована на певний час, наприклад, для проведення розслідування багатоєпізодних кримінальних справ у певному регіоні, які мають суспільний резонанс; проведення місячника безпеки дорожнього руху, проведення оперативно-розшукової операції «Перехоплення» чи «Метал» тощо протягом десяти діб, із залученням усіх слідчих і оперативних підрозділів.

Постійна взаємодія має місце тоді, коли слідчі, оперативні та інші підрозділи спільно працюють протягом тривалого часу над питаннями розкриття певних видів злочинів, оперативної перевірки, а потім оперативного відпрацювання осіб, підозрюваних у вчиненні латентних протиправних діянь, включно до їх розкриття; над оперативним проникненням у злочинне середовище; над вирішенням проблемних питань на території регіону чи напрямую оперативного обслуговування (наприклад, щодо злочинності неповнолітніх, квартирних крадіжок, викрадення людей, незаконної трансплантації органів і тканин людини тощо).

Функції слідчих, оперативних та інших підрозділів, що взаємодіють між собою, враховуються при розподілі завдань, спрямуванні слідчих та оперативно-розшукових заходів. Залежно від функцій передбачаються різні види діяльності: кримінально-процесуальна, оперативно-розшукова, організаційно-управлінська, оперативно-технічна та ін. У свою чергу, кожна з цих функцій деталізується на ряд дрібніших функцій, характерних для слідчої чи оперативно-розшукової діяльності з питань розслідування, виявлення, розкриття, запобігання і припинення злочинів.

Відносно системи органів слідства, взаємодія слідчих підрозділів може бути внутрішньою і зовнішньою. Внутрішня – коли взаємодіють слідчі підрозділи одного ГУМВС-УМВС, зовнішня – коли взаємодіють слідчі підрозділи різних регіонів чи різних правоохоронних відомств.

Етапами взаємодії можуть бути підготовчий, основний і заключний. Підготовчий етап – це проведення робочих зустрічей, розробка спільних планів, доведення їх до виконавців. Основний етап – виконання спільних слідчих і оперативно-розшукових заходів, їх корегування і доповнення, контроль за реалізацією, безпосереднє керівництво слідчими і оперативними підрозділами. Заключний етап – підбиття підсумків, аналіз зробленого, оцінка діяльності, підготовка інформації та подання за результатами спільних дій, прийняття нових управлінських рішень.

За рішенням суб'єктів взаємодії вона може бути повною чи частковою. Повна взаємодія має місце тоді, коли слідчі та оперативні підрозділи беруть участь у спільних заходах усіма силами і засобами, використовуючи весь свій арсенал наданих чинним законодавством можливостей. Наприклад, кілька підрозділів слідчих підрозділів і карного розшуку працюють над розслідуванням і

розкриттям тяжкого злочину. На його розслідування і розкриття направлені всі можливості, задіяні всі сили. Часткова взаємодія має місце тоді, коли у спільних заходах беруть участь окремі працівники, використовується тільки частина можливостей слідчих, оперативних та інших підрозділів. Наприклад, взаємодія слідчого і оперативного підрозділу ОВС та слідчого і оперативного підрозділу Служби безпеки в установленні автора і реальності анонімних погроз щодо вибуху на атомній станції. Частковою буде і взаємодія слідчих ОВС і пенітенціарної установи з розслідування факту втечі з установи, або переміщення в установу заборонених предметів ззовні та ін.

Без взаємної інформації не може бути взаємодії. Обмін інформацією може бути письмовим, телефонним, радіообміном, мобільним, електрозв'язком тощо. Обмін інформацією може здійснюватися постійно і у визначені час і дату або по етапах взаємодії. Обмін інформацією може бути повним або частковим. Вибір способів взаємного інформування залежить від різних форм взаємодії. Слідчі та оперативні підрозділи можуть залучати окремих осіб (у тому числі потерпілих) за їх згодою до підготовки і проведення слідчих та оперативно-розшукових заходів та виконувати всі інші слідчі і оперативно-розшукові заходи, передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», оскільки будь-яких обмежень щодо проведення слідчих дій і оперативно-розшукових заходів у межах дотримання чинного законодавства закон не встановлює.

Водночас порушені проблеми не є остаточними і підлягають окремому дослідженню або науковому вивченню, у тому числі стосовно вимог нового КПК України.

**Список літератури:** 1. Жильский Н. Н. Органы внутренних дел в государственном механизме обеспечения общественного порядка и безопасности граждан (организационно-правовой анализ): автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.10 / Жильский Николай Николаевич. – СПб., 2000. – 48 с. 2. Герасимов И. Ф. Некоторые проблемы раскрытия преступлений / И. Ф. Герасимов. – Свердловск: Средне-Уральское книжное изд-во, 1975. – 184 с. 3. Матусовский Г. А. Экономические преступления: криминалистический анализ / Г. А. Матусовский. – Харьков: Консум, 1999. – 480 с. 4. Звернення колегії Міністерства внутрішніх справ України до особового складу ОВС та військовослужбовців ВВ // Іменем Закону. – 2012. № 6 (5808). – С. 2. 5. Продайко С. В. Взаємодія оперативних підрозділів по боротьбі з крадіжками вантажів з іншими оперативними службами, слідчими та адміністрацією залізничного транспорту як ефективний захід протидії організованим злочинності / С. В. Продайко // Актуальні проблеми взаємодії оперативних та слідчих підрозділів у протидії організованим злочинній діяльності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 18 квіт. 2008 р.). – О.: ОДВУС, 2008. – С. 34–42. 6. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина: підручник / під ред. Л. В. Бородича. – Луганськ, 1999. – Т. 1. – С. 271–298. 7. Гуткин И. М. Правовые вопросы взаимодействия следователей и органа дознания в уголовном процессе. По материалам органов охраны общественного порядка / И. М. Гуткин. –

М. : ВШ МООН СРСР, 1967. – 205 с. **8.** Гапанович Н. Н. Основы взаимодействия следователя и органа дознания при расследовании преступлений / Н. Н. Гапанович, И. И. Мартинович. – Минск : Изд-во БГУ им. В. И. Ленина, 1983. – С. 10–11. **9.** Взаємодія при розслідуванні економічних злочинів : монографія / [А. Ф. Волобуєв, І. М. Осика, Р. Л. Степанюк та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. – Х. : Курсор, 2009. – 320 с. **10.** Долженков О. Ф. До питання про оптимізацію співвідношення оперативно-розшукової та слідчої функції / О. Ф. Долженков // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 1999. – № 2. – С. 25. **11.** Долженков О. Ф. Взаємодія як чинник оптимізації правоохоронної діяльності / О. Ф. Долженков // Вісник Луганської академії внутрішніх справ МВС. – 2002. – № 4. – С. 229–236.

*Надійшла до редколегії 16.05.2012*

*Проанализировано взаимодействие следственных, оперативных и других подразделений органов внутренних дел при расследовании преступлений и задачи, которые необходимо решать, исходя из изменений, внесенных в отдельные статьи и в целом в регламентацию досудебного следствия новым Уголовным процессуальным кодексом Украины.*

*Cooperation of investigation, operative and other divisions of organs of internal affairs at investigating the crimes and tasks that must be solved according to the changes brought in the separate articles and on the whole in regulation of pre-trial investigation by the new Criminal Procedure Code of Ukraine are analysed.*